

Ei kai tässä sentään näin käy?

Ampumaharrastajien otsarypyt syvenevät

Maanpuolustuskiltojen liiton jäsenkilloissa on lukuisia ampumaharrastajia. Mitä heidän mahdollisuudelleen jatkaa harrastusta tapahtuu, jos aselakiuudistuksen esitystä ei saada uudelleen valmisteluun? – Olemme erittäin huolissamme tilanteesta. Aselakiuudistus ei missään nimessä saa mennä läpi sellaisena kuin se nyt on esitetty. Mahdollisuus ampumaharrastukseen on turvattava, MPKL:n liittohallituksen jäsen Marko Patrakka toteaa.

Maanpuolustuskiltojen liitto vastustaa yhteisrintamassa muiden mp-järjestöjen kanssa aselakiuudistuksen ehdotusta. – Reserviläisurheiluliiton jäsenenä olemme täysin samoilla linjoilla RESUL:n aiheesta antaman lausunnon kanssa. Teemme nyt yhdessä työtä sen eteen, että esitys saataisiin uudelle lausuntokierrokselle. Eduskuntaryhmiä on lähestytty järjestöjen allekirjoittamalla

kirjeellä ja heille järjestetään aiheesta tiedotustilaisuus, Patrakka valottaa missä nyt mennään.

Miksi asiantuntijoiden lausunnot on sivuutettu?

Aselakiesityksessä on paljon klausuleja, jotka vaikeuttavat ampumaharrastusta ja jopa loukkaavat ampumaharrastajan perusoikeuksia.

- Ampumaharrastuksen pitää jatkossakin olla mahdollista ilman pakkoa liittyä seuraan, ilman kotietsintöjä ja ilmiantoja. Lakiesitysten kohdat, jotka antavat virkavallalle oikeuden tehdä kotitarkastuksia aseluvan haltijoiden koteihin tai kenelle tahansa terveydenhuollon henkilölle oikeuden tehdä aseluvan haltijasta ilmiannon, loukkaavat perustuslaissa mainittuja yksilön oikeuksia, Patrakka luettelee esimerkkejä.

Patrakka näkee yhtenä erityisen suurena epäkohtana tehdyssä aselakiesityksessä myös sen, että ampumaseiden asiantuntijoiden antamia lausuntoja ei ole lainkaan huomioitu. - Lausuntoja heiltä on kyllä pyydetty ja niitä on saatu, mutta esityksen laatimisessa niitä ei

Eduskuntaryhmien puheenjohtajille ja eduskuntaryhmille lähetettiin ampumaharrastajaliittojen, aseliittojen ja kansalaisjärjestöjen, ml. Maanpuolustuskiltojen liitto, nimissä kirje liittyen hallituksen esitykseen ampuma-aselain muuttamiseksi (HE 106/2009). Järjestöjen tavoitteena on turvallinen, vastuullinen ja monipuolinen ampumaharrastus, joka säilyy osana suomalaista vapaa-ajan ja liikunnan kulttuuria. Toiminnan edellytyksenä on toimiva ampuma-aselaki. Eduskuntaryhmille järjestetään lisäksi aiheeseen liittyvä tiedotustilaisuus, jossa MPKL:n ja RESUL:n edustajana toimii Marko Patrakka.

8.9.2009 Arvoisa eduskuntaryhmän puheenjohtaja,

Turvallinen ja monipuolinen ampumaharrastus on osa suomalaista vapaa-ajan kulttuuria samalla tavoin kuin veneily, mökkeily ja retkeily. Ampumaurheilu on myös olennainen osa suomalaista kilpaurheilua. Ampumatoimintaa harrastaakin lähes 700 000 suomalaista. Kun mukaan lasketaan ilma-aseet, on harrastajia yli miljoona.

Ampumaharrastuksen asiantuntijajärjestöjen kanssa 1990-luvulla valmis-

telty, nyt voimassa oleva ampumase-laki (1/1998) on toteuttanut EU:n ampumase-direktiivin vaatimukset mallikelpoisesti. Aseen omistus Suomessa onkin jo nyt yksi tarkimmin säädeltyä koko EU:n alueella.

EU:n ampumase-direktiivin tehtyjen eräiden muutosten saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä pitää ampumase-lakia muuttaa vuoden 2010 aikana, ellei tähän anota lisäaikaa. Tehtävän lakiuudistuksen lopputuloksen tulee edelleen olla ampumase-laki, joka mahdollistaa sekä nuorten että varttuneempien harrastajien turvallisen

ja vastuuntuntoisen ampumaharrastuksen ja -urheilun.

Sisäasiainministeriön nopealla aikataululla valmisteleva HE 106/2009 sisältää useita lainsäädännöllisiä ja toiminnallisia ongelmakohtia. Näiden yhteisvaikutukset muun muassa ampumaurheiluun, metsästyksen, vapaaehtoisen maanpuolustukseen sekä ase-elinkeinoon tulisivat olemaan merkittäviä.

Ampumaseuroja, ase-elinkeinonharjoittajia ja ampumasekouluttajia koskevat kohdat on valmisteltu kokonaan ilman näitä edustavia järjestöjä ja näiden ko. kohdista antamat lausunnot sivuuttain. Lailla säädettävään pakolliseen harrastamiseen ja lausuntomenettelyyn liittyvät kohdat vaatisivat toteutuessaan erittäin merkittäviä taloudellisia ja toiminnallisia panostuksia seuroilta ja järjestöiltä.

Esityksessä ei edelleenkään puututa lupaviranomaisten koulutukseen, ammattitaidon varmistamiseen ja tietojärjestelmien toimivuuteen millään tavoin. Sen sijaan esityksen tulkinnanvaraiset määritelmät tuovat lainsäädännön pii-

kyllä ole huomioitu, Patrakka hämmästelee.

Ampumaharrastuksen tulevaisuus huolestuttaa

Patrakka on itsekin aktiivinen ampumaharrastaja. – Kiltajäsenissä on varmasti paljon harrastajia, mm. pioneerit, jalkaväki ja ratsuväki ovat aktiivisia ampujia. Yleisesti ottaen maavoimien aselajeissa löytyy runsaasti ampumaharrastajia, Patrakka pohtii. Itse hän toimii Sotilaspoliisi Eskadroona Lahden Kilan puheenjohtajana.

Patrakka on kuullut kiltakentältä paljonkin aselakiesityksen herättämiä ajatuksia. – Yksiselitteinen viesti on ollut, että esityksen uudelleen valmistelu ja järjeistäminen on ehdoton edellytys harrastustoiminnan kannalta. Ihan selkeästi on havaittavissa pelko siitä, mitä ampumaharrastukselle tapahtuu pidemmällä aikajaksolla, loppuuko se Suomessa kokonaan, Patrakka summaa kuulemiaan tunnelmia.

Aselakiin esitetty 20 vuoden ikäraja olisi myös kova paikka harrastustoiminnalle. – Tuleeko enää sukupolvenvaihdoksia? Kun vanhemmat lopetta-

vat, eikö nuorille enää anneta mahdollisuutta aloittaa ajoissa? Esimerkiksi pistooliammunnassa pitää ehdottomasti aloittaa paljon nuorempana, ja kilpailuissa ruutiaseilla on sarjoja jo 12-, 14- ja 16-vuotiaille, Patrakka pohtii. Ei ole mikään ihme, jos otsarypyt syvenevät näitä miettiessä.

Syökö aselakiesitys maanpuolustustahtoa?

Ampumaharrastus on tärkeä osa suomalaisten vapaa-ajan virkistystoimintaa ja sen rooli kiltalaisten maanpuolustustaitojen ylläpitäjänä on merkittävä.

– Ampumatoimintaa harrastaa lähes 700.000 suomalaista, joten kyseessä ei ole mikään pienen piirin aktiviteetti. Jos lakiuudistus menee läpi tällaisenaan, voimme vain kuvitella mitä se aiheuttaa kiltojen ampumatoiminnalle, yksittäiselle ampumaharrastajalle ja ennen kaikkea reservimme maanpuolustustahtolle, Patrakka pohtii huolestuneena. Kansalaisten maanpuolustustahtoon ylläpitäminen on yksi liiton ja sen kiltojen tärkeimmistä tehtävistä. – Ampumaharrastus on yksi oleellinen osa, joka motivoi mp-tahdon ja –taidon ylläpitä-

Marko Patrakka on pitkän linjan ampumaharrastaja. Hän sai taidoistaan tunnustusta myös pohjoismaisilla kiltapäivillä Karlskronassa järjestetyissä ampumakilpailuissa.

mistä. Teemme kaikkemme vaikuttaaksemme siihen, että ampumaharrastajan kannalta tärkeät seikat huomioidaan aselakiuudistuksessa, Patrakka toteaa.

Teksti ja kuva: Inga-Katriina Heinonen

Toim.huom. Järjestöjen antamat lausunnot lakiesityksestä löytyvät nettiosoitteesta www.aselaki-info.fi

riin pahimmillaan miljoonia esineitä, jotka eivät nykyisen lain mukaan täytä ase- tai aseenosmääritelmää.

Allekirjoittaneiden lisäksi myös Lääkäriliitto ja Psykologiliitto ovat kritisoineet esitettyjä, kaikille terveydenhuollon ammattilaisille annettavia laajoja ilmoitusoikeuksia ja potilastietosuojan murtamista sadoilta tuhansilta suomalaisilta.

Näkemyksemme mukaan esitys on useilta kohdiltaan ristiriidassa perustuslakiin kirjattujen periaatteiden kanssa. Erityisesti on selvitettävä esityksen suhde perustuslakiin kirjattujen järjestäytymisvapauden, kotirauhan, omaisuuden suojan sekä tarveharkinnan kanssa.

Iso-Britannian sisäasianministeriön tutkimusten¹ mukaan laillisen ampumaharrastuksen rajoittamiseen vuonna 1997 kohdistettu lainsäädäntö ei ole lisännyt yleistä turvallisuutta, vaan on aikaansaanut merkittävän ja hyvin järjestäytyneen laittomien aseiden kaupan samalla, kun ampuma-aseiden käyttö henkirikoksissa on kaksinkertaistunut.

Laillisten ampuma-aseiden osuus henkirikoksista on hyvin pieni niin Iso-Britanniassa kuin Suomessa.

Useiden kotimaisten asiantuntijoiden ja viranomaisten toimesta on myös tuotu selkeästi esille, ettei ampuma-ase-lain kiristämällä voida vaikuttaa kouluruumien tyyppeihin tragedioihin.

Viranomaisten lisäksi myös ampumaharrastuksen asiantuntijajärjestöt työskentelevät jatkuvasti aseturvallisuuden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Lakiesityksen tosiasiallinen toimivuus ja vaikuttavuus tulisikin varmistaa asiantuntijoiden ja yhteistyötahtojen aidolla kuulemisella, kuten tehtiin voimassaolevan ampuma-aselain kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Ampuma-aselain muutosten valmisteltu sisäasianministeriössä yksinomaan virkamiestyönä ei ole noudatettu hyvän hallinnon avoimuus- ja luottamusperiaatteita. Vaihtoehtoisten ratkaisujen selvittämistä ei ole tehty, ja esityksen vaikutusten arviointi on tehty varsin puutteellisesti. Esityksen useissa

kohdissa viitataan myös lain perusteella annettavaan asetukseen, josta ei kuitenkaan ole annettu edes luonnosta.

Näkemyksemme mukaan lopputulos on esimerkki lakiesityksestä, jollaista valtioneuvoston oikeuskansleri on tarkoittanut aloittaessaan julkisen keskustelun nopeasti ja puutteellisesti valmistelluista lakiesityksistä, ja joihin myös eduskunnan puhemiesneuvosto on puuttunut.

Tämän kirjeen Teille lähettäneet järjestöt esittävät, että ampuma-aselain muutosten vaikutuksista ampumaharrastukseen ja –urheiluun sekä niiden vaikuttavuudesta yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen tehdään kattava selvitys.

Samalla tulee selvittää aseturvallisuutta oikeasti ja kustannustehokkaasti edistävät ratkaisut yhdessä asiantuntijajärjestöjen kanssa.

Näkemyksemme mukaan tämä vaatii HE 106/2009 uudelleen valmistelun.

Allekirjoittaneet järjestöt

¹ Home Office Statistical Bulletin 2/2006, Home Office Research Study 298 (2007)